

BA 203

СЧЕТОВОДСТВО I ЧАСТ (ОСНОВИ НА СЧЕТОВОДСТВОТО)

Приета: прот. № 15/23.06.2016г.

Лектор: Проф. д-р Васил Янков

АНОТАЦИЯ

Дисциплината разглежда принципните положения на счетоводството, неговата същност и характерни особености, като информационна и контролна система, функция и подсистема на системата за управление на предприятието. Акцентира се върху предмета, обекта и метода на счетоводството, на тяхната роля и значение, на методики и процедурни техники за получаване и ползване на счетоводни данни и отчетни показатели, необходими на управлението на предприятието.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ И ИЗХОДНИ УЧЕБНИ РЕЗУЛТАТИ

Основните цели на дисциплината са студентите да:

- разберат същността на счетоводството като информационна и контролна система;
- получат знания и умения по основните въпроси на организацията и методологията на счетоводството в предприятията със стопанска дейност;
- разберат принципите на счетоводното отчитане на непосредствените конкретни обекти на счетоводството, в съответствие със Закона за счетоводството, приложимите Счетоводни стандарти, Примерния национален сметкоплан и Албума на счетоводните документи;
- разширят кръга от познанията си за обективно протичащите процеси в предприятието.

ПРЕДПОСТАВКИ

Дисциплината има определени методологически входни и изходни връзки с други учебни дисциплини: Макроикономика, Микроикономика, Счетоводство II част (Счетоводство на предприятието), Финансово счетоводство, Банково счетоводство, Бюджетно счетоводство, Анализ на финансовите отчети, Програмни продукти в счетоводството, Спецкурс по счетоводство, Статистика и др.

СТАТУТ И СТРУКТУРА

специалност	статут	Кредити	редовно обучение				задочно обучение			
			л	с	у	общ	л	с	у	общ
Финанси	Задължителна	6	30	30		60	30		30	
Счетоводство и контрол	Задължителна	6	30	30		60	30		30	
Маркетинг	Задължителна	6	30	30		60	30		30	
Бизнес администрация	Задължителна	6	30	30		60	30		30	
Международни икономически отношения	Задължителна	6	30	30		60	30		30	
Икономика и маркетинг на туризма	Задължителна	6	30	30		60	30		30	

СЪДЪРЖАНИЕ НА КУРСА

Тема 1. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОТЧЕТНАТА ИКОНОМИЧЕСКА ИНФОРМАЦИЯ И НЕЙНОТО МЯСТО В СИСТЕМАТА НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

Същност на управлението на предприятието като информационен процес и като система. Същност, място и значение на отчетната икономическа информация в системата на управление на предприятието. Видове отчетна икономическа информация.

Тема 2. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА СЧЕТОВОДСТВОТО НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

Възникване и развитие на счетоводството. Същност функции и задачи на счетоводството. Измерители, използвани от счетоводството. Изисквания, предявявани към счетоводството. Предприятието - основно звено за осъществяване на счетоводството. Категории и групи предприятия по смисъла на Закона за счетоводството. Нормативна уредба на счетоводството. Закон за счетоводството, приложими Счетоводни стандарти, счетоводна политика. Принципи, изисквания.

Тема 3. ПРЕДМЕТ И ОБЕКТ НА СЧЕТОВОДСТВОТО

Обща характеристика на предмета и обекта на счетоводството. Основни обекти на счетоводството на предприятието. Групиране на активите на предприятието от гледна точка на икономическия им характер. Групиране на капиталите от гледна точка на произхода и принадлежността на активите. Групиране на стопанските операции и на стопанските процеси като обект на отчитането. Групиране на правните взаимоотношения от стопански характер (условните вземания и условните задължения) като обект на отчитането. Разходите и приходите като обект на счетоводството.

Тема 4. МЕТОД НА СЧЕТОВОДСТВОТО

Същност и елементи на метода на счетоводството. Критерии за определяне на елементите (способите) на счетоводния метод.

Тема 5. БАЛАНСОВО ОБОБЩАВАНЕ

Същност на балансовото обобщаване като елемент на счетоводния метод. Счетоводният баланс като техническо средство за осъществяване на балансовото обобщаване: понятие, форми и строеж. Оценка на балансовите пера (статии). Видове счетоводни баланси. Изменения в съдържанието на счетоводния баланс, вследствие на стопанските операции.

Тема 6. СЧЕТОВОДНИ СМЕТКИ И ДВОЙНО ЗАПИСВАНЕ НА СТОПАНСКИТЕ ОПЕРАЦИИ ПО СМЕТКИТЕ

Същност на счетоводните сметки като елемент (способ) на счетоводния метод. Предназначение и строеж на счетоводните сметки. Форми на счетоводни сметки. Взаимовръзка на счетоводните сметки със счетоводния баланс. Двойното записване на стопанските операции по счетоводните сметки като елемент (способ) на счетоводния метод. Счетоводни статии. Същност и видове. Синтетично и аналитично счетоводно отчитане и анализ на информацията по тях. Класификация на счетоводните сметки. Сметкоплан. Същност. Принципи на съставяне на индивидуален сметкоплан.

Тема 7. ОЦЕНКА И КАЛКУЛАЦИЯ

Същност на оценката като елемент на счетоводния метод. Изисквания за текуща и периодична оценка на активите и пасивите. Същност на калкулацията като елемент на счетоводния метод. Обекти на калкулирането. Видове калкулации.

Тема 8. ДОКУМЕНТАЦИЯ И ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ

Същност на документацията като елемент на счетоводния метод. Счетоводните документи като техническо средство за осъществяване на способа документация. Класификация на счетоводните документи. Изисквания към съдържанието и оформянето на счетоводните документи. Документооборот. Същност на инвентаризацията като елемент на счетоводния метод. Видове инвентаризации. Ред за провеждане на инвентаризациите. Разкриване на резултатите от инвентаризацията. Анализ на резултатите и счетоводно отразяване.

Тема 9. СЧЕТОВОДНИ РЕГИСТРИ. ТЕХНИКА НА СЧЕТОВОДНИТЕ ЗАПИСВАНИЯ. ФОРМА НА СЧЕТОВОДСТВОТО

Понятие за счетоводни регистри. Класификация и ред на записване в тях. Текущо хронологично отчитане на стопанските операции. Текущи счетоводни записвания в системата на счетоводните сметки - синтетични и аналитични. Поправка на допуснати грешни счетоводни записвания при текущото счетоводно отчитане. Общи понятия за формата на счетоводството.

Тема 10. ПЕРИОДИЧНО ОБОБЩАВАНЕ НА ДАННИТЕ ОТ ТЕКУЩОТО СЧЕТОВОДСТВО

Същност и предназначение на периодичното обобщаване (сводиране) на данните от текущото счетоводно отчитане. Оборотни ведомости. Същност и предназначение. Видове. Изготвяне на оборотни ведомости.

Тема 11. ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Същност, обхват, съдържание и предназначение на Годишния финансов отчет. Принципи и изисквания към съставянето на Годишния финансов отчет. Счетоводни бази.

Тема 12. ОСНОВИ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА НА СЧЕТОВОДСТВОТО НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

Същност и основни аспекти на организацията на счетоводството в предприятието. Изисквания към организацията на счетоводството. Роля на ръководителя и на главния счетоводител (съставителя на ФО) при организацията на счетоводството.

ПЛАНИРАНИ УЧЕБНИ ДЕЙНОСТИ И МЕТОДИ НА ОБУЧЕНИЕ

Присъствени лекции, присъствени семинарни занятия, мултимедийни презентации по отделни теми, електронно обучение (електронна платформа MOODLE), проучване на специализирана литература и нормативна уредба, решаване на казуси и задачи, интернет ресурси, попълване на счетоводни документи, консултации и др.

КУРСОВА ЗАДАЧА

В края на курса, на всеки студент се предлага решаването на една обобщаваща задача. Защитата се извършва в края на семестъра.

МЕТОДИ НА ОЦЕНЯВАНЕ

Работата на всеки студент през семестъра се оценява с текуща оценка въз основа на участието му в семинарните занятия и провеждането на две контролни работи. При формирането на текущата оценка се взема предвид и резултатът от курсовата задача.

Семестриалният изпит е изпитен тест. Освобождаване от него се допуска, ако текущата оценка на студента е Отличен 6,00.

Крайната оценка на студент, явил се на семестриален изпит се формира от резултата от текущата оценка и оценката от семестриалния изпит.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Белмер. Ф. Обща теория на счетоводството. Варна 1930.
2. Добрев, Д. Систематичен курс по счетоводство, С ., 1945.
3. Димитров, М., Р. Симеонова. Теория на счетоводството, 2010.
4. Генев, Г., Г. Тодоров, Ф. Филипова. Теория на счетоводството. Варна, 2009.
5. Свраков, А. и колектив. Счетоводство. С., 2010.
6. Трифонов, Тр., Теория на счетоводството. С. 1997.
7. Янков, В., Г. Николова. Основи на счетоводството. Габрово, 2013.
8. Янков, В., М. Николов, Г. Николова, Въведение в счетоводството. Бургас, 2005.
9. Янков, В., Г. Николова. Сборник от задачи и тестове по счетоводство. (Основи на счетоводството) Габрово, 2016.
10. Димитров М., Р. Симеонова. Теория на счетоводството, 2010.
11. Стоянов, Ст., К. Савова. Счетоводство. Основен курс. С., 2010.
12. Пергелов. К. Счетоводството – информационна система на бъдещето, в-к Делова седмица, бр. 24/2001.
13. Николова. Г. Счетоводна политика. Габрово, 2013.
14. Николова, Г. Теоретични и практико-приложни аспекти на ГФО, Габрово, 2015.
14. Закон за счетоводство.
15. Примерен Национален сметкоплан.
16. Приложими Счетоводни стандарти (НСС и МСС, приети за прилагане в ЕС).
17. Албум на счетоводните документи.
18. Свраков, А. Размисли за счетоводството в минало и настояще време. С., 2014.
19. В-к Делова седмица.
20. Сп. Български счетоводител.
21. Сп. Счетоводна политика.
22. www.brra.bg
23. www.ides.bg

ИЗПИТЕН ВЪПРОСНИК

ВА 203

СЧЕТОВОДСТВО I ЧАСТ (ОСНОВИ НА СЧЕТОВОДСТВОТО)

Лектор: Проф. д-р Васил Янков

1. Обща характеристика на отчетната икономическа информация и нейното място в управлението на предприятието.
2. Обща характеристика на счетоводството на предприятието. Предприятието - основно звено за осъществяване на счетоводството. Категории и групи предприятия по смисъла на Закона за счетоводството. Същност, характерни особености и значение на счетоводството. Функции на счетоводството. Измерители, използвани от счетоводството. Изисквания, предявявани към счетоводството. Възникване и развитие на счетоводството. Нормативна уредба на счетоводството. Закон за счетоводството, приложими Счетоводни стандарти. Принципи, изисквания. Счетоводна политика.
3. Предмет и обект на счетоводството. Обща характеристика на предмета и обекта на счетоводството. Основни обекти на счетоводството на предприятието. Групиране на активите на предприятието от гледна точка на икономическия им характер. Групиране на капиталите от гледна точка на произхода и принадлежността на активите. Групиране на стопанските операции и на стопанските процеси като обект на отчитането. Групиране на правните взаимоотношения от стопански характер като обект на отчитането.
4. Метод на счетоводството. Същност и елементи на метода на счетоводството.
5. Балансово обобщаване. Същност на балансовото обобщаване като елемент на счетоводния метод. Счетоводният баланс като техническо средство за осъществяване на балансовото обобщаване: понятие, форми и строеж. Оценка на балансовите пера (статии). Видове счетоводни баланси. Изменения в съдържанието на счетоводния баланс, вследствие на извършените стопанските операции в предприятието.
6. Счетоводни сметки. Същност на счетоводните сметки като елемент (способ) на счетоводния метод. Предназначение и строеж на счетоводните сметки. Форми на счетоводните сметки. Взаимовръзка на счетоводните сметки със счетоводния баланс. Класификация на счетоводните сметки.
7. Двойното записване на стопанските операции по счетоводните сметки. Същност и значение. Счетоводни статии. Същност и видове.
8. Синтетично и аналитично счетоводно отчитане. Същност и значение. Анализ на информацията по синтетичните сметки и откритите към тях аналитични сметки.
9. Сметкоплан. Същност. Принципи на съставяне на индивидуален сметкоплан.
10. Оценка. Същност. Изисквания за текуща и периодична оценка на активите и капиталите.
11. Калкулация. Същност и видове. Обекти на калкулирането.
12. Документация. Същност. Счетоводните документи като техническо средство за осъществяване на способа документация. Класификация на счетоводните документи. Документооборот. Изисквания към съдържанието и оформянето на счетоводните документи.
13. Инвентаризация. Същност, значение и видове. Документи, съставяни при инвентаризацията. Ред за провеждане на инвентаризацията. Разкриване на резултатите от инвентаризацията. Анализ на резултатите и счетоводно отразяване.
14. Счетоводни регистри. Същност, класификация и ред на записване по тях.
15. Текущо хронологично счетоводно отчитане на стопанските операции.
16. Систематическо счетоводно отчитане. Текущи счетоводни записвания в системата на счетоводните сметки – синтетични и аналитични.
17. Поправка на допуснати грешни счетоводни записвания при текущото счетоводно отчитане.
18. Форма на счетоводството. Същност, видове и значение.
19. Периодично счетоводно отчитане. Оборотни ведомости. Същност, видове и значение.

20. Годишен финансов отчет. Същност, обхват, съдържание и предназначение на годишния финансов отчет. Изисквания към съставянето на годишния финансов отчет. Поправка, заверка и публикуване на ГФО.
21. Основи на организацията на счетоводството на предприятието.
22. Същност и основни аспекти на организацията на счетоводството в предприятието. Изисквания към организацията на счетоводството. Роля на ръководителя на предприятието и на главния счетоводител (съставителя на Финансови отчети, ръководителя на финансово-счетоводния отдел) при организацията на счетоводството .

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Белмер. Ф. Обща теория на счетоводството. Варна 1930.
2. Добрев, Д. Систематичен курс по счетоводство, С ., 1945.
3. Димитров, М., Р. Симеонова. Теория на счетоводството, 2010.
4. Генев, Г., Г. Тодоров, Ф. Филипова. Теория на счетоводството. Варна, 2009.
5. Свраков, А. и колектив. Счетоводство. С., 2010.
6. Трифонов, Тр. Теория на счетоводството. С. 1997.
7. Янков, В. Г. Николова. Основи на счетоводството. Габрово, 2013.
8. Янков, В., М. Николов, Г. Николова, Въведение в счетоводството. Бургас, 2005.
9. Янков, В., Г. Николова, П. Димитрова. Сборник от задачи и тестове по счетоводство. (Основи на счетоводството) Габрово, 2012.
10. Димитров М., Р. Симеонова. Теория на счетоводството, 2010.
11. Стоянов, Ст., К. Савова. Счетоводство. Основен курс. С., 2010.
12. Пергелов. К. Счетоводството –информационна система на бъдещето, в-к Делова седмица, бр. 24/2001.
13. Николова. Г. Счетоводна политика. Габрово, 2013.
14. Николова, Г. Теоретични и практико-приложни аспекти на ГФО, Габрово, 2015.
15. Закон за счетоводство
16. Примерен Национален сметкоплан
17. Приложими Счетоводни стандарти – НСС и МСС, приети за прилагане в ЕС.
18. Албум на счетоводните документи
19. Свраков, А. Размисли за счетоводството в минало и настояще време. С., 2014.
20. В-к Делова седмица.
21. Сп. Български счетоводител.
22. Сп. Счетоводна политика.
23. www.brra.bg
24. www.ides.bg